

Rerum Naturalium Fragmenta No. 59

<i>Szemere László: A fakógombák - Hebeloma</i>	3
<i>Szemere László: A döggombák - Entoloma</i>	11
<i>Szemere László: A tőkegombák - Pholiota</i>	17

Budapest
1928

.

Rerum Naturalium Fragmenta

Szemere László szerkesztése:

Budapest II., Pasaréti-út 79

A fakógombák - Hebeloma.

Írta: Szemere László.

„A Természet” februári számában beszámoltunk a susulykagombákról, azaz a közölt meghatározó táblázat XXIV. csoportjáról.

Most ugyanannak a kulcsnak a sorrendjében véve elő a „gyanúsabb” családokat, a sorrendben is utánuk következő (XXV-ik.) nem (genus) következik, tehát a fakógombák. Bár rossz híruk nincsen, mégis van közöttük mérges, illetve gyanús faj.

Nevüket a „fakó” szóból származtatjuk. (Németül „Falblinge”). A genus mindenik tagjára jellemző az, hogy a kalapjuk – de tönkjük is – fakó. Hol igen világos, – de sosem fehér – hol sötétebben testszínű, majd okkerszínű, élénkségük legfeljebb a pirultabb zsemlye színét érik csak el.

Spóra poruk piszkos barnás, ezért a lemezek is megbarnulnak, néha élük világos marad. Lemezeik nem futnak le a tönkön s mivel a tönk sokszor zömök, gyűrű meg bocskor pedig általában nincs rajtuk, azért nagyjából valamely fakóbb (kifakult) galambgombához (Russula) hasonlíthatjuk őket. Azonban a galambgombák húsa ridegebb (pattanva törő), lemezeik pedig világosak maradnak, mert spóraporuk fehér, vagy legfeljebb vaj-sárgás.

Az elmondottak alapján a gyakorlottabb gombaismerők a fakógombákat, már általában a nemet elég gyorsan fel fogják ismereni, ha az egyes fajok meghatározása nehézségbe is ütközik.

A fajok ugyanis egymáshoz sokszor nagyon hasonlítanak. Fakógombáink általában középtermetűek, vagy kicsinyek, 4-8-15 cm lehet a kalap-átméretük.

Ha spórájukat mikroszkóp alatt vizsgáljuk, látjuk, hogy azok leginkább mandula alakúak s nem simák.

Az alább közölt 3 fakógomba-rajzból láthatjuk átlagos alakjukat. Az apróbbak vékonyabb húsúak s alakjuk a susulykagombákra is emlékeztet. 2 fajtáján gyűrűt észlelhetünk.

Eddigi adataim szerint a retekzagú fakógomba s a közönséges fakógomba kerül elé nálunk a leggyakrabban. De elég sokszor találkozunk az izzadó fakógombával is. Ezt mérgesnek tartják, azért részletesen fogom leírni.

Mindenik fakógomba földön termő.

Ricken művében s utána nálam is elébb a gyűrűsek vannak felsorolva s azután a kis eligazító kulcs szerint a gyűrűtlenek.

Sorozatos cikkeinknek az a célja, hogy a mérges gombáinkat vegyük sorra, azért főként csak azoknak a leírását közöljük, vagy pedig a közönségesekét is, hogy olvasóink majd e sorok nyomán is meghatározhassanak kevésbé közismert gombákat, majd ha idényük elkövetkezik.

Gyűrűs fakógombák: 1-2.

(Olykor 7. is!)

1. Gyökeres fakógomba. *Hebeloma radicosum* Buli. Gyűrűjén kívül még orsószerű gyökere is jellemzi ezt a nagy, olykor 15 cm átmérőjű gombát. Szaga jó, leforrázva ehető.

2. Sötét-púpos fakógomba. *Hebeloma mesophaeum* Fr. A kalap fakó, de sötétbarna púpja van. Csak 6 cm átméretű.

Gyűrűtlen fakó gombák: 3-19.

Ha a kalapon fehér, mülékony pihe van: 3.

Ha a tönkön fehér (felületi) pihe van: 4-5.

Ha a kalap pereme s a tönk egészen selymes vagy csupasz: 6-11. (Ezek között gyűrűnyomosak lehetnek: 6-9.)

Ha csak a tönk felső része lisztes-pikkelyes: 12-19.

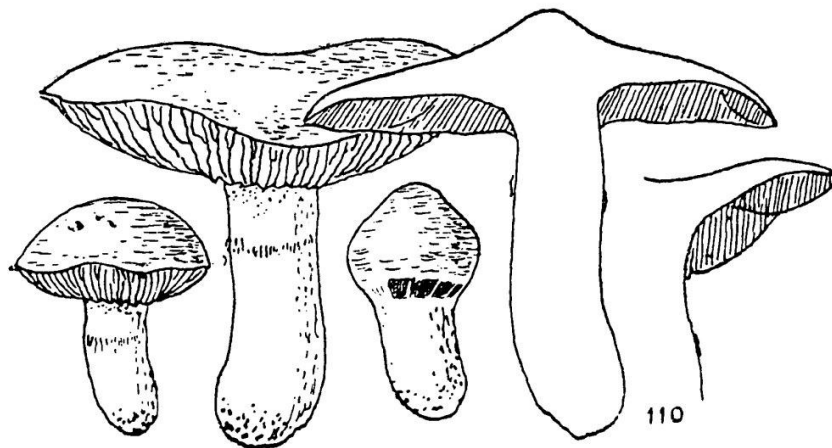
(Nagyság sorrendben.)

3. Fehér-pikkelyes fakógomba. *Hebeloma birrum* Fr. Csak 5-6 cm átmérőjű.

4. Korpás-tönkű fakógomba. *Heb. firmum* Fr. Téglavörös, 6 cm-ig nő.

5. Kistönkű fakógomba. *Heb. claviceps* Fr. Ez fakó, csak 5 cm-ig nő.

6. Pettyes fakógomba. *Heb. punctatum* Fr. Halványsárga, közepe sötétebb.



7. Izzadó fakógomba. *Heb. fastibile* Fr. **Mérges.**

K. Fehér, majd fakó, sírna, nyálkás, kissé harangalakú, majd íves, pereme eleinte bekunkorodó. Merev 12 cm-ig nő, de rendszeren csak 6-9 cm.

B. Lemezei piszkosfehérek, majd fahéj-barnák, cseppeket izzadók, vagy ha kiszáradtak, emiatt pettyesek.

T. Selymes-korpás, gyűrűszerűen szálas. Tömött. Néha gumós. Húsa kissé csípős ízű, alig retekszagú. Júniustól novemberig teremhet, erdőkben, bokrosokban vagy ezek tisztásain s némely évben közönséges.

8. Fekete-tönkű fakógomba. *Hebeloma testaceum* Batsch.

9. Zsemlye fakógomba. *Heb. versipelle* Fr. Elbarnuló lemezeinek az éle fehér.

10. Csupasz-tönkű fakógomba. *Heb. nudipes* Fr.

11. Köldökös fakógomba. *Heb. magnimamma* Fr. Csak 1-3 cm átméretű.

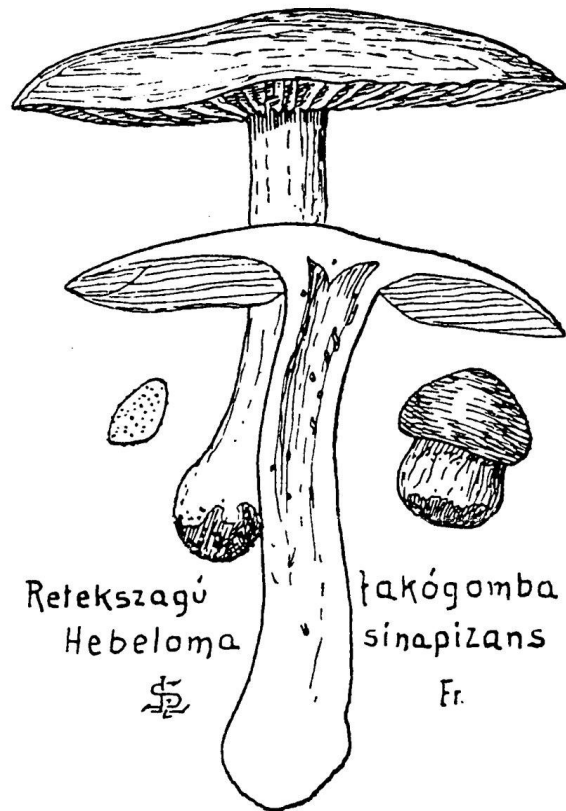
12. Retekszagú fakógomba. *Heb. sinapizans* Fr.

K. Fakó téglavörös, testszínű, legtöbbször igen világos. Sima, kissé ragacsos, merev, domború, majd íves-karéjos. 12 cm-ig nő.

B. Lemeze agyagsárgás-barna, széles, a tönktől távol álló.

T. Halványabb a kalapnál, szálasan csíkos és pikkelyes. Kissé gumós. Odvasodó. 10 cm magas s 1.5 cm vastag is lehet.

Íze kissé fanyar: retekszagú, leforrázva ehető. Vegyes erdőben nő s a legközönségesebb fakógombánk, legalábbis a budai hegyvidék erdeiben.



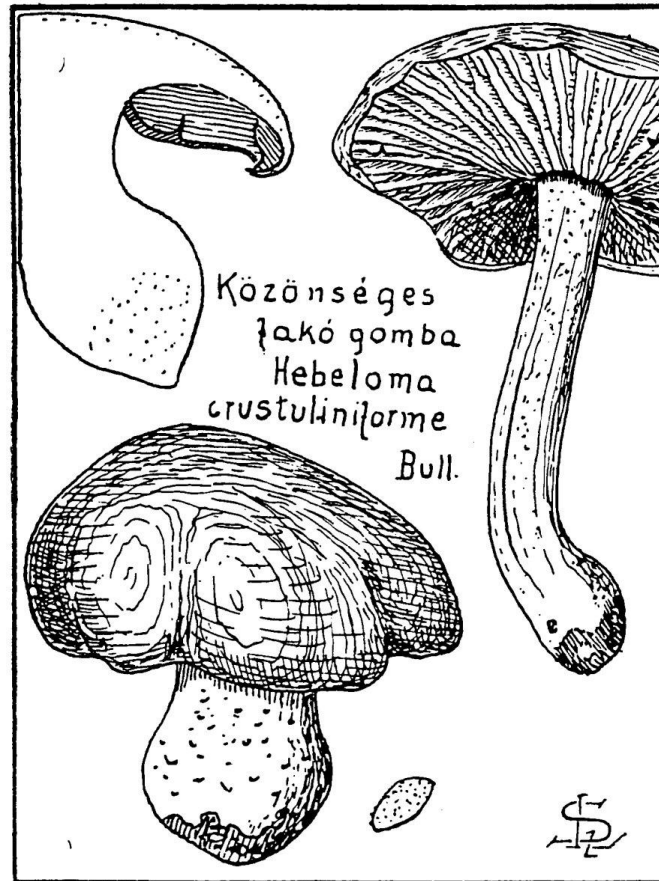
13. Közönséges fakógomba. *Hebeloma crustuliniforme* Buli.

Állítólag mérges, némely szerző szerint leforrázva ehető.

K. Fakó, cserépszínbe vagy barnába húzó. Sima, kissé nyálkás is. Eleinte erősen domború (innen tudományos neve: *Crustuliniforme* = cipó alakú). 10 cm-ig nő.

B. Agyag-barnás, tönkhöz tűzött lemeze kissé kikerekített. Némely szerző szerint ez a faj is cseppeket izzadó, Ricken szerint nem. Magam sem észleltem ezt ennél a fajnál.

T. Halványabb a kalapnál, felső fele korpás-pikkelyes. Néha zömök, máskor 8 cm-ig is megnyúlik. Szélsőséges alakját láthatjuk az idecsatolt rajzon. (Eredetije színes, kezdőknek irt gombáskönyvben közölve.)



Spórája 10-12 m., a 3-4. számban közölt meghatározó kulcsban a XXV. szám előtt van feltüntetve. Íze alig csípős, néha édeses is, szaga retekre emlékeztet. Van kisebb (3-5 cm) változata is. (*v. minor* Cooke.)

14. Vörös fakógomba. *Heb. truncata* Schff. Halványvörös, 8 cm-ig nő.

15. Hosszú-szárú fakógomba. *Heb. elatum* Pers. Ez is fakóbarnavörös, halványabb tönkje olykor csavart s igen hosszú is lehet.

16. Sötét-élű fakógomba. *Heb. lugens* Jungh. Barnásvörös. Lemezeinek az éle szokott sötétebb lenni. Tönkje csaknem gumós.

17. Orsótönkű fakógomba. *Heb. spoliatum* Fr. Minden része fakó. Orsószerű gyökere van, ezért 1-hez hasonlíthat, de az gyűrűs!

18. Törékeny fakógomba. *Heb. diffractum* Fr. Domború, bőr-sárga, csak 5 cm-ig nő. Tönkje üreges, lefelé orsószerűen keskenyedő.

19. Halvány fakógomba. *Heb. longicaudum* Pers. Agyagszürkés-barnás, domború, majd ellaposodó, csak 3-4 cm átméretű.

Lemezeinek az éle fűrészes s e jegyénél fogva a többi fakógombától jól megkülönböztethető.

(*A Természet*, vol.24, 1928, no.7-8, p.61-62)

A döggombák - Entoloma.

Írta: Szemere László.

Ez is rossz hírű család. Az ősszel néha bőven termő nagy döggomba (*Entoloma lividum* Buli) sokszor okoz súlyos természetű mérgezést. Azonban ehető is van közöttük. Látjuk a meghatározó kulcs-táblázatból (XXVIII. sz.), hogy ezek is hús-vöröses spóraporú gombák, akárcsak a bocskorosgombák.

Miután a fejlődő gombán semmiféle burok nincs, azért e gombák tönkje teljesen csupasz. Ezáltal ilyen „megbélyegző” jegyük nincsen, következésképpen a kezdő nehezebben fog velük megismerni, legfeljebb a nagyobb fajokat fogja megismerni. Igen széles lemezei kikerekítettek, öblösek, kalapjuk húsa pedig igen vékony. Szaguk gyakran kellemetlen.

Ezek volnának az ú. n. makroszkopikus, azaz pusztá szemmel is észlelhető (respektive „orral”) jegyeik.

Jellegzetes alakú a spóraporuk, azaz szabálytalanul szegletes (v. ö. a rajzokat!), de ezt csak mikroszkóppal állapíthatjuk meg.

Döggombáink a földön teremnek.

Miután 22 fajtájával kell számolnunk, azért a fajok meghatározásánál a következőként járunk el. Keresett gombánkat elébb az 1-6 számoknál nézzük meg, ahol egymástól nagyon különböző 6 olyan döggomba van nagyságrendben felsorolva, amelyekről nem tudom, hogy kalapjuk vízáteresztő-e („hygrophan”), vagy nem. (A gomba kalapjára cseppentett víz a vízáteresztő kalapú gombák kalapjába igen gyorsan beszívódik!)

Ha gombánkat itt nem találtuk meg, akkor vizsgáljuk meg, hogy a kalap vízáteresztő-e, vagy nem. Ha igen, akkor 7-13, ha nem, akkor 14-22 számok alatt keressük a fajt, ahol a gombák ugyancsak nagyság sorrendben következnek.

1. *Sárgásfehér döggomba. Entoloma sinuatum Fr.* Sima, csupasz, domború, majd lapos. 16 cm, sőt nagyobb is lehet. Tönkje 8-16 cm magas, s 2½-3 cm vastag is lehet.

2. *Világosbarna döggomba. Ent. fertilis Berk.* Aránylag vastaghúsú. Száraz, korpás-pikkelyes. 10-12 cm átméretű. Tönkje 15 cm magas, s 3 cm vastag is lehet.

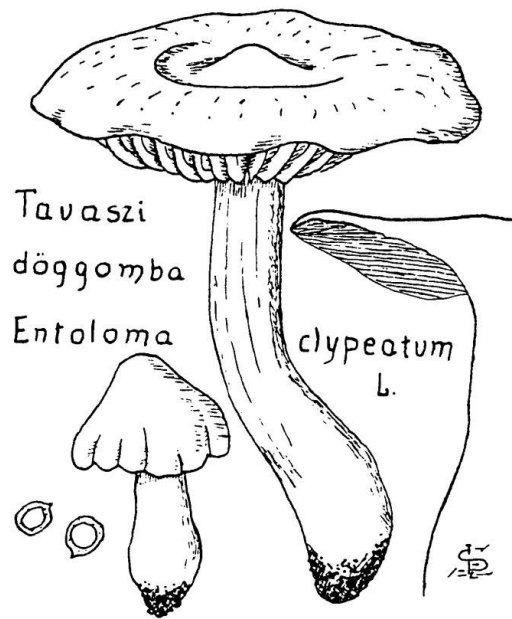
3. *Rőt döggomba. Ent. helodes Fr.* Domború, majd szétterülő, tompán púpos, 10 cm-ig nő. Alul kissé vastagabb tönkje odvasodó.

4. *Sötét döggomba. Ent. nigrocinnamomeum Schlz.* A legsötétebb (feketébe húzó vörösbarna) döggombánk. 5-8 cm átm. Lemezei vörös-fahéjbarnák. Húsa fehér (tönkje is) íze édeses, szaga lisztes.

5. *Fenyő döggomba. Ent. porphyrophaeum Fr.* Miután kalapja púpos, a susulykagombákhoz hasonlít, de elvörösödő lemeze elárulja. 3-7 cm átméretű. Szürkés-vörösesbarna a kalapja, a tönkje csak lenn vörhenyes, felfelé okker-fehéres.

6. *Alacsony döggomba. Ent. plebejus Kalchbr.* Szürke. 2 5-4 cm átmérőjű, tönkje csak 3 cm magas.

7. *Tavaszi döggomba. Ent. clypeatum L.* Már áprilisban megjelenik. Barnás kalapja púpos, 12 cm-ig növvő. Tönkje világosabb. Íze, szaga lisztre emlékeztető. Ehető. Kertekben is megterem.



8. Zöldesszürke döggomba. *Ent. rhodopolium* Fr. Ugyanolyan nagy.



9. Májusi döggomba. *Ent. maiale* Fr. Termésideje egybeesne a 7. számúval, de ez fenyveserdőben nő. Színe fahéj-barna, 8 cm-ig nő.

10. Lúgos döggomba. *Ent. nidorosum* Fr. Olaj-szürke. Ízetlen, lúgszagú.

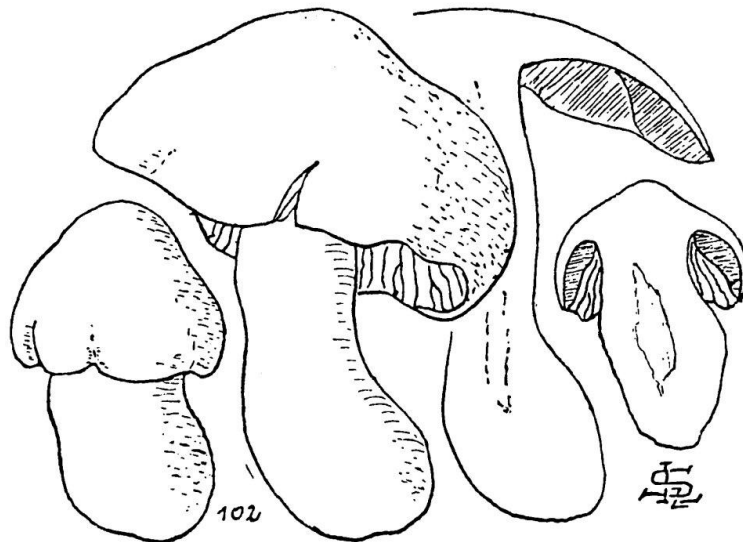
11. Gyepi döggomba. *Ent. sericeum* Buli. Barna, áttetszően barázdás.

12. Sötétbarna döggomba. *Ent. elaphinum* Fr. 5 cm-ig nő. Fűves, bokros helyeken terem.

13. Bunkós-tönkű döggomba. *Ent. turbidum* Fr. Olaj-szürke, 5 cm-ig nő. Tönkje duzzadt.

14. Nagy döggomba. *Ent. lividum* Buli. **Mérges!**

K. 15 cm-ig nő. Alig púpos, szétterülő. Szürkés-sárgás-zöldes fehér (mindég világos.) B. Lemezei a kalap húsához mértelen szélesek, s mint a többi döggombáé: kezdetben világosak, majd elvörösödők. J. 5-10 cm magas, 1-3.5 cm vastag. Tömött, foszlós, olyan színű, mint a kalap. A gomba sokszor nyúltabb, mint ahogy az ideiktatott (102. sz.) rajz feltünteti.



Húsa fehér, rossz ízű és szagú. Nyáron és ősszel terem, erdőtalajon, s némely évben igen közönséges, s az ú. n. őszi gombamérgezéseknek gyakori okozója.

15. Lisztszagú döggomba. *Ent. prunuloides* Fr.

16. Kormos-lemezű döggomba. *Ent. jubatum* Fr. Barna, pikkelyes.

17. Kékes döggomba. *Ent. madidum* Fr. Kalapja és tönkje kék vagy kékeslila. 6 cm-ig nő. Szaga kellemetlen.

18. Varas döggomba. *Ent. scabiosum* Fr. Kalapja pelyhes, majd felrepedező (varas.) 5 cm-ig nő.

19. Eres döggomba. *Ent. erophilum* Fr. Kalapja ereszen barázdás, ami a többi döggombánál nem igen fordul elő. 4 cm-ig nő.

20. Szürke-lemezes döggomba. *Ent. resutum* Fr. Barnás. Csak 3 cm-ig nő.

21. Lilás döggomba. *Ent. griseocyaneum* Fr. Kalapja szürkéslila, csak 2-3 cm átmérőjű, tönkje legfeljebb kékes.

22. Sárgászöld döggomba. *Ent. Batschianum* Fr. A legkisebb döggombánk, csak 1.5 cm átméretű, egyébként a 8. szám alattihoz hasonlít. (Folyt. köv.)

(*A Természet*, vol.24, 1928, no.7-8, p.62-63)

A tőkegombák - Pholiota.

Írta: Szemere László.

„A Természet” februári számát vegyük elő ismét, hogy az ott közölt meghatározó kulcs alapján elővehessük azokat a nemeket, amelyekben mérges, illetve gyanús fajok fordulnak elő. Hogy még szemléltetőbb legyen a táblázatunk, piros ceruzával húzzuk alá a már eddig ismertetett XXIV-XX.VI. és a XXVIII. nem magyar neveit. Ezután ugyancsak piros, de szaggatott vonallal aláhúzzuk a XXXVIII., XLI., XLV, XLVI, és XL VII. nemeknek ugyancsak a magyar neveit.

Így az ép vonallal aláhúzottak olyan nemek lesznek, amelyekben erősen mérges fajok fordulnak elő, a másfélben csak gyanúsak, hozzátevé, hogy a szaktudomány mai állása szerint, tehát »mérsékelt szavatossággal« állítva. Ugyanis sok gomba nincs még kitanulmányozva az értékét illetőleg.

Hogy feltüntessük azokat a nemeket, amelyekben ehetőket tudunk, vegyünk elő kék ceruzát s húzzuk vele alá a XXI., XXIII., XXVII., XXVIII., XXXVIII., XL., XLV-XLVII., LII-LIII. nemeknek most már a latin szavait. Tehát Cantharellus stb.

Tehát ezek között tudunk ehetőket, de az egy csiperkegombanemen kívül egyikről sem azt állítjuk, hogy mindenik faja ehető.

A nem fehér spórás lemezes gombák ismertetése után ugyanígy fogom megismertetni a fehér spórás lemezes gombák majd a gyakoribb nem lemezes gombák meghatározó kulcsát.

Addig is nézzük a piros vonallal csak szaggatottan aláhúzott, tehát ú. n. gyanús genuszokat. Első ezek között a tőkegombák neme. Mint nevük mutatja, ezek leginkább fatönkөн teremnek. Spóraporuk barnás-rozsdás, ezért a fatönkөн termő fehér spórás gombáktól (Laskagombák stb.) ezáltal lényegesen különböznek, eltekintve attól, hogy azoknak a tönkje - ha ugyan van - csupasz, míg a tőkegombákon többé-kevésbé fejlett gyűrűt találunk. Amúgy húsos, inkább nagy gombák, lemezük nem lefutó, törékeny. A gomba többi része inkább hajlékony, a kalap gyakran pikkelyes s legtöbбje sárgás-barnás színű.

Alakra egymáshoz többé-kevésbé hasonlóк, ezért ezúttal csak egy faj rajzát mutatom be. A zöme ilyen, csak a tönkjük vékonyabb lehet.

A táblázatban spóraszín szerint a tőkegombákhöz közelálló lánggombáknál, továbbá a XXXIX-XLIV. számú nemeknél nem találunk kifejezett gyűrűt, a XLV-XLVII. nembeliek pedig már sötétebb spóraporú gombák.

28 tőkegombáról van hazai adatunk. Ez a szám, mire a magyarországi gombák ilyen feldolgozásának a végére érek, néhány számmal még növekedhet. Nemcsak a tőkegombáknál, de a többi nemeknél is, mert annyira nincsen még a gombaflóránk tisztázva, hogy minden termésidényben kimutathatunk 4-8, Magyarországra még új fajt.

Három durva csoportba oszthatjuk tőkegombáinkat.

I. Földön termők: 1-10 sz-ig,

II. Tönkөн termők, jóízűek: 11-24 sz-ig; és

III. Tönkön termők, rosszízűek: 25-29 sz.

A tönkön termők nem érzik át mindig e szabály célszerűségét s magukról megfejtkezve, olykor a tönk mellett a földön, vagy valamelyes földbe temetett fadarabból is kinőnek. De ez minden fatönkön termő gombánál előfordulhat. Csak a középső csoport népesebb (15 faj), ott aztán megvizsgáljuk, hogy a kalap vízáteresztő-e, vagy sem s csak ezután vesszük elő többi jegyeiket.

Mindenik részben nagyságrendben következnek a fajok egymásután.

I. A földön termő tőkegombák. (1-10. sz-ig.)

1. *Ráncos tőkegomba*. *Pholiota caperata* Pers. Régebbi szakkönyvekben »Rozites« volt ennek a jó ehető gombának a genus neve. Barnás gomba, melynek vizet át nem eresztő kalapja 10 cm-ig nő. Fenyvesben terem.

2. *Repedezett tőkegomba*. *Phol. dura* Bolt. Sárgás- vagy rozsdás barna, ugyanolyan nagy, vagy apróbb, ugyancsak jóízű és szagú, állítólag ehető gomba, amely azonban már az erdőn kívül is megterem.

3. *Tavaszi tőkegomba*. *Phol. praecox* Pers. Ugyanolyan nagy. Íze, szaga lisztes, ehető. Már tavasszal teremhet, ugyancsak erdőn kívül is.

4. *Földi tőkegomba*. *Phol. terrigana* Fr. Piszkos-sárga, 8 cm-ig nő. Gyűrűszerű fátyla elrongyolódó.

5. *Májfoltos tőkegomba*. Phol. erebia Fr. Máj-barna, 5-8 cm átmérőjű. Íze enyhe, ehető. Fűves erdei tisztásokon terem, kis csoportokban is.

6. *Csinos tőkegomba*. Phol. phalerata Fr. Mézszínű, kalapja 5 cm-ig nő, vízáteresztő. Rozsdás-barna tönkjének fehér, pikkelyes gyűrűje s több öve van. Németországban közönséges, nálunk nincs még kimutatva.*)

7. *Koronás tőkegomba*. Phol. blattaria Fr. Vízáteresztő, rozsdabarna, csak 3-4 cm átmérőjű gomba.

8. *Pontozott tőkegomba*. Phol. punctulata Kalchbr. Finoman pontozott, 2-3 cm nagyságú.

9. *Harangalakú tőkegomba*. Phol. togularis Bull. Hasonló színű, ugyancsak vízáteresztő, de csak félakkora.

10. *Moha tőkegombácska*. Phol. mycenoides Fr. Csak 1.5 cm-ig nő. Vízáteresztő kalapja bordás, harangalakú. Gyűrűje mülékony.

II. Fatönken termő, jóízű tőkegombák. (11-24. sz-ig.)

11. *Aranysárga tőkegomba*. Phol. aurea Pers. Nem vízáteresztő, aranysárga, szemcsés kalapja 15 cm nagy is lehet. Néha a földön is megterem.

12. *Alma tőkegomba*. Phol. squarrosa Fl. Dan. Száraz, pikkelyes, vastaghúsú, sárgás rozsdás barna, nem vízáteresztő nagyobb gomba, mely ugyancsak megteremhet a tönk körül, a földön is. Húsa kesernyés, de leforrázva azért itt-ott megeszik.

13. *Pikkelyes tőkegomba*. Phol. subsquarrosa Fr. Mint előbbi, de lenyomott pikkelyei sötétebbek. 10 cm-ig nő.

14. *Fehér tőkegomba*. Phol. pudica Fr. Színénél fogva kiüt a tőkegombák közül. Jóízű, ehető. 2-10 cm nagy lehet. Gyűrűje maradandó.

15. *Déli tőkegomba*. Phol. aegerita Brig. Rozsda sárga, csupasz kalapja 10 cm-ig nő. Húsa fehér vagy világosbarnás, a tönkben lefelé sárgásbarna, erős a szaga, de azért nem kellemetlen. Íze jó, ehető. Seregesen terem élő fatörzsön májustól októberig.

16. *Lángvörös tőkegomba*. Phol. flammans Fr. Minden részében lángszínű. 7 cm-ig nő. Nem vízáteresztő. Húsa is sárga, retekiszagú.

17. *Nyírfa tőkegomba*. Phol. tuberculosa Fr. Rozsdás sárga, nem vízáteresztő kalapja 6 cm-ig nő. Húsa sárgás, szagtalan, jóízű. Leginkább nyírfán terem.

18. *Változékony tőkegomba*. Phol. mutabilis Schff. Kalapja sárgásbarna, vízáteresztő, 3-6 cm nagy. Csoportosan terem különféle fatönkökön s eléggé közismert, piacon is előkerülő, jó, ehető gomba.

19. *Fakó tőkegomba*. Phol. capistrata Cooke. Fakó világosbarna. Fehér húsa kellemetlen szagú.

20. *Fenyő tőkegomba*. Phol. marginata Schff. Vízáteresztő, 5 cm nagy kalapja mézszínű, csupasz. Íze, szaga lisztes, ehető. Fenyőtönkön, de lehullott tűleveleken is terem.

21. *Sárga tőkegomba*. *Phol. filamentosa* Schff. Aranyszínű, 6 cm-ig nő. Változékony gomba, amely ugyancsak fenyőtuskókon terem.

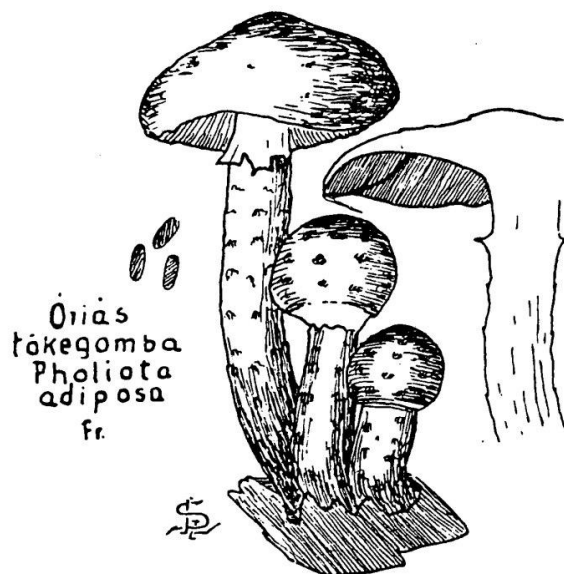
22. *Görbeszárú tőkegomba*. *Phol. curvipes* Fr. Rozsdás sárga, nem vízáteresztő, 4 cm nagy.

23. *Egyszínű tőkegomba*. *Phol. unicolor* Fl. Dan. Ugyanolyan színű, de vízáteresztő s kissé kisebb gomba. Főként fenyvesben nő.

24. *Apró tőkegomba*. *Phol. mustelina* Fr. Barna, csak 1-1.5 cm nagy, kalapja nem vízáteresztő. Fenyő és egyéb tuskón nő.

III. Fatönkön termő, rosszízű tőkegombák. (25-29. sz-ig.)

25. *Óriás tőkegomba*. *Phol. adiposa* Fr. Nem vízáteresztő, de nyálkás tapintatú, 25 cm-ig is megnövő sárga, rosszízű gomba, állítólag gyanús. Elszórtan vagy csoportosan terem a fatönkökön.



26. *Nyárfa tőkegomba*. Phol. destruens Brond. Halványsárgás vagy fehéres, szárazkalapú nagy gomba, 35 cm-ig is megnő. Leginkább nyárfán nő. Szaga kellemetlen, íze keserű, gyanús gomba.

27. *Magasan-termő tőkegomba*. Phol. aurivella Batsch. Rozsdás-sárga, fényes-ragacsos, nem vízáteresztő. 10 cm nagy. Húsa összehúzó, nem ehető. Élőfákon, magasan is terem.

28. *Aranyos tőkegomba*. Phol. Junonius Fr. Aranysárga, vörösen szálas-pikkelyes kalapja 6 cm-ig nő. Húsa sárgásfehér, szaga jó, íze azonban keserű.

29. *Zsíros tőkegomba*. Phol. lucifera Lasch. Nem vízáteresztő, citrom- vagy aranysárga, kalapja ugyancsak közepes nagyságú. Szagtalan, íze kissé csípős. Földben levő fadarabokból nő ki.

*) Szerző e helyen kéri gomba-tanulmányozó olvasóit, hogyha olyan gombáról van hazai adatuk, amely sorozatos cikkeiben nem szerepelne, azokat vele közölni szíveskednének (Címe: Budapest, II. Debrői u. 15.)
(*A Természet*, vol.24, 1928, 11-12.sz., p.98-99)